

ΠΟΛΕΜΟΣ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΗ ΣΤΗ ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΤΟΥ ΙΝΔΟΙΣΜΟΥ

ΜΑΘΗΤΡΙΑ Γ4

ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΧΡΟΝΗ

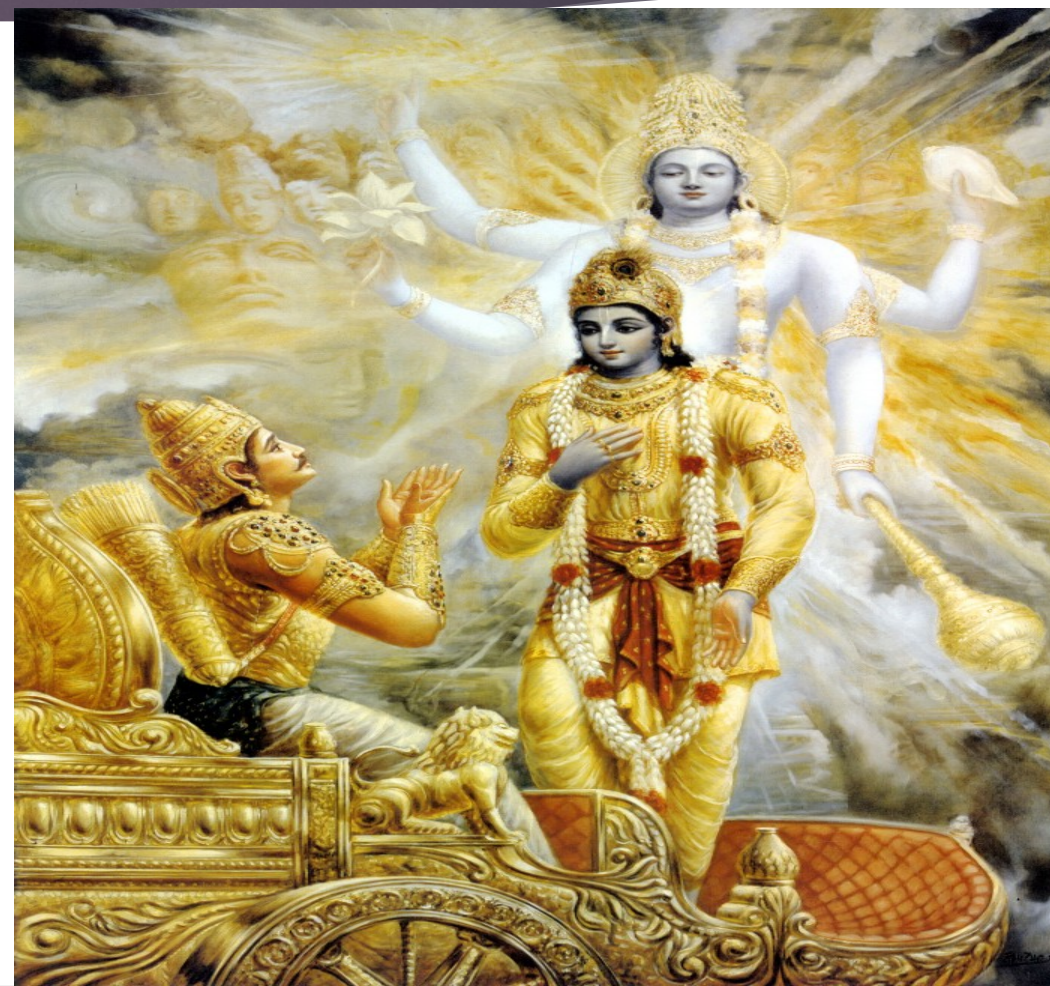
Ποιά είναι άραγε η σχέση του Θεού σε οποιαδήποτε θρησκεία με την ειρήνη και τον πόλεμο;

- ▶ Καμία θα απαντήσουν αναφανδόν οι εκπρόσωποι όλων των θρησκευτικών δογμάτων. Η ειρήνη και η αγάπη προβάλλονται από όλες ανεξαιρέτως τις θρησκείες, ως οι δυο σημαντικότερες πανανθρώπινες αξίες, όμως οι πιο αιματοβαμμένες σελίδες της ανθρωπότητας, είναι εκείνες στις οποίες οι θρησκείες έπαιξαν τον πρωταγωνιστικό ρόλο, σε εμπόλεμες συρράξεις και αδελφοκτόνους πολέμους. Οι θρησκευτικοί πόλεμοι υπήρξαν ανέκαθεν αναπόσπαστο κομμάτι της ανθρώπινης κοινωνίας και στο όνομα του Θεού σφαγιάστηκαν, βασανίστηκαν και εκτοπίστηκαν εκατοντάδες χιλιάδες άνθρωποι.

Ποιό συγκεκριμένα ινδοισμός και η μπαγκαβάτ γκίτá

- ▶ Η λέξη Μαχαμπάρατα σημαίνει «Μεγάλος Πόλεμος» γιατί, όπως και στη φιλοσοφία του Ηράκλειτου, η εξελικτική πορεία του ανθρώπου αλλά και του κάθε όντος στη γη, ολοκληρώνεται μέσω της σύγκρουσης, του πολέμου ανάμεσα στη ζωή και το θάνατο, τη γνώση και την άγνοια, την αρετή και την κακία, το φως και το σκοτάδι. Μόνο όταν το ον ξεπεράσει την πολεμική αντιπαράθεση των δυϊκών αντιθέτων, μπορεί να φτάσει στο Απόλυτο, τη Μακαριότητα, τη Μεγάλη Ειρήνη, την έσχατη Σοφία. Αυτός είναι και ο εσωτερικός συμβολισμός του θρόνου της Χαστιναπούρα, της Ιερής πόλης των Ελεφάντων, για τον οποίο γίνεται ο πόλεμος που κορυφώνει το έπος. Η παρουσία του Κρίσνα στο κεφάλαιο της Μπαγκαβάτ Γκίτα, συμβολίζει την ανώτερη συνείδηση, τον εσωτερικό Δάσκαλο που καθοδηγεί με σωστές πράξεις τη ζωή του ανθρώπου. Ο Δουρουodάνα παροτρύνει ξανά τον πατέρα του να εκστρατεύσουν εναντίον των Παντάβα, για να αρπάξει τη νύφη. Όμως ο βασιλιάς Δριταράστρα, ακούγοντας την προτροπή ενός σοφού συμβούλου, χαρίζει το μισό βασίλειο στους Παντάβα, ο πρεσβύτερος των οποίων, ο Γιουντιστίρα, αναλαμβάνει τη διακυβέρνηση.

Χειρόγραφο και η μαχαμπάράτα

Εδώ
απεικονίζεται ο
πόλεμος του
Κρίσνα

ΟΙ ΕΝΝΟΙΕΣ ΤΟΥ

- ▶ Σε όλα τα ιερά κείμενα διαπιστώνεται η αντίφαση της φιλειρηνικής θεϊκής επίκλησης και της προτροπής ή καταγραφής της βίας στο όνομα του Θεού. Ο Ινδουισμός καταδικάζει απερίφραστα όλες εκείνες τις πράξεις που μπορεί να προκαλέσουν την απώλεια της ζωής κάθε ζώντος πλάσματος, την ίδια στιγμή όμως επιφυλάσσει μια σημαντική κοινωνικο-θρησκευτική αναγνώριση στον πολεμιστή ο οποίος έχει συγκεκριμένα καθήκοντα να επιτελέσει. Οι δυο αυτές τάσεις, της βίας και της μη-βίας περιγράφονται αναλυτικά στο σημαντικότερο ιερό βιβλίο του Ινδουισμού, την Μπαγκαβάτ Γκίτα που αποτελεί μέρος του θρησκευτικού έπους Μαχαμπαράτα. Εδώ ο θεός Κρίσνα, οδηγεί τον πολεμιστή Αρτζούνα στη μάχη του Κουρουκσέτρα (Kurukshetra). Ο Κρίσνα αν και θεός ενεργεί ως βοηθός του Αρτζούνα και οδηγεί το άρμα του. Ο Αρτζούνα βλέποντας στην πλευρά των αντιπάλων του φίλους, συγγενείς και δασκάλους διστάζει να πολεμήσει και σκέφτεται να καταθέσει τα όπλα για να μην τους βλάψει. Ο Κρίσνα του εξηγεί ότι πρέπει να είναι πιστός στο ρόλο του ως ευγενής-πολεμιστής (τσατρίγια) και τον συμβουλεύει να ενεργήσει και να κάνει το καθήκον του αποστασιοποιημένος. Ο Κρίσνα παράλληλα διδάσκει τον Αρτζούνα να μην αισθάνεται μίσος για κανένα πλάσμα, να είναι φιλικός και συμπονετικός. Σε άλλα ινδουιστικά κείμενα περιλαμβάνονται κείμενα όπου πλησιάζουν πολύ την λογική του «δίκαιου» πόλεμου των χριστιανών ενώ στη Μαχαμπαράτα ο κώδικας του πολέμου επιβάλλει το μέτρο στην άσκηση της βίας και καταδικάζει τους θανάτους των ανήμπορων ανθρώπων, των γυναικών, των μικρών αγοριών και τον ηλικιωμένων ανδρών.

ΠΑΡΟΛΑ ΑΥΤΑ ΥΠΑΡΧΕΙ ΚΑΙ Ο ΦΟΝΤΑΜΕΝΤΑΛΙΣΜΟΣ

- ▶ Με τον όρο **φονταμενταλισμός** (θεμελιωτισμός) εκφράζονται οι τάσεις εμμονής ή επιστροφής σε άκρως συντηρητικά θρησκευτικά βιώματα του παρελθόντος, τα οποία λειτουργούν ως μέσο αντίστασης σε κάθε ενδεχόμενη αλλαγή ή θρησκευτική μεταρρύθμιση.¹ Ο όρος αυτός, χρησιμοποιήθηκε για πρώτη φορά την περίοδο μεταξύ των τελών του **19ου αιώνα** και των αρχών του **20ού** από τους υποστηρικτές του, με σκοπό να περιγράψει ένα συγκεκριμένο ρεύμα θρησκευτικών απόψεων στο πλαίσιο της σύγκρουσης που είχε ξεσπάσει στις τάξεις της **αμερικανικής προτεσταντικής** κοινότητας μεταξύ φονταμενταλιστών και νεωτεριστών.
- ▶ Βασικά χαρακτηριστικά του **φονταμενταλισμού** είναι η επιστροφή και η τυπολατρική εμμονή στην παράδοση, η δυναμική απαίτηση για κάθαρση και αποκατάσταση καθώς και η πεποίθηση ότι αποτελεί ένα είδος κριτή, χαρακτηριστικά τα οποία οδηγούν τους υποστηρικτές του **φονταμενταλισμού** στην υιοθέτηση, αρκετά συχνά, βίαιων αντιδράσεων και συμπεριφορών.

ΕΠΙΣΗΣ:

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΕΙΡΗΝΗ ΕΧΟΥΜΕ ΔΙΑΤΥΠΩΣΕΙ ΤΗΝ ΠΕΠΟΙΘΗΣΗ ΟΤΙ ΤΟ ΑΝΤΙΘΕΤΟ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΑΛΛΑ Ο ΕΓΩΚΕΝΤΡΙΣΜΟΣ ΑΤΟΜΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΣΥΝΟΛΩΝ.ΚΑΙ ΣΕ ΑΥΤΗ ΤΗ ΔΙΧΑΣΤΙΚΗ ΝΟΣΟ ΤΟ ΜΟΝΟ ΑΝΤΙΔΟΤΟ ΠΑΡΑΜΕΝΕΙ Η ΑΝΙΔΙΟΤΕΛΗΣ ΑΓΑΠΗ ΟΠΩΣ ΕΧΕΙ ΚΑΘΙΕΡΩΘΕΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΘΕΟ ΣΤΗΝ ΚΑΘΕ ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΚΑΙ ΑΙΡΕΣΗ-ΔΟΓΜΑ ΤΗΣ.